

Monika Urbanik, Andrzej Urbanik

Radiologia w kręgu Uniwersytetu Jagiellońskiego /1896-2016/

Drukarnia Indygo Kraków 2016, s. 133, ilustr., ISBN 978-83-63121-13-6

Autorzy są absolwentami Uniwersytetu Jagiellońskiego. Monika Urbanik – Wydziału Farmaceutycznego. Pracowała wprawdzie jako asystent Zakładu Chemii Nieorganicznej, a następnie ze studiami podyplomowymi muzealniczymi UJ w Muzeum Farmacji. Andrzej Urbanik ukończył wydział Lekarski UJ. Był pracownikiem Katedry Radiologii UJ, w latach 1988-1992 – kierownikiem Instytutu Radiologii Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego, a od 1998 roku kieruje Katedrą Radiologii UJ. Jest autorem ponad 260 prac naukowych z dziedziny diagnostyki obrazowej i historii radiologii.

Kraków jest kolebką polskiej medycyny i radiologii, a książka ukazała się w 120-lecie krakowskiej uniwersyteckiej radiologii, czemu był poświęcony 41 Zjazd Polskiego Lekarskiego Towarzystwa Radiologicznego w Krakowie. Pierwszą informację o odkryciu Konrada Wilhelma Roentgena podało wiedeńskie pismo „Die Presse” 5. I. 1896, a już po trzech dniach doniósł o nim krakowski „Czas”. Pierwsze polskie zdjęcie rentgenowskie wykonał profesor UJ Karol Olszewski, obiektem był przycisk z brązu, dalszymi były: fotografia ręki Edwarda Estreichera i zwichniętego stawu łokciowego u pacjenta chirurga profesora UJ Alfreda Obalińskiego.

Po historycznym wstępie autorzy przedstawiają w 13 tekstach poszczególne kliniczne placówki uniwersyteckiej radiologii. Chronologicznie pierwsza mieściła się przy ul. Kopernika 7 /1896/, w 1901 roku przeniesiono ją do budynku przy ul. Kopernika 15. Pracowała na rzecz medycyny wewnętrznej. Pracownia przy ul. Kopernika 17 stała się wraz z poprzednią i z placówką przy Skawińskiej 8 Pracownią Radiologiczną nowo powstałego Instytutu Medycyny Wewnętrznej. A w roku 1995 połączono obie pracownie spod Kopernika 17, weszły

one później w skład Zakładu Radiologii szpitala. Dalsze placówki to Śniadeckich 10 /medycyna wewnętrzna/, Kopernika 23 /ginekologia i położnictwo/, Strzelecka 2 /pediatria/, Kopernika 40 /chirurgia/, Botaniczna 3 /neurologia/, Kopernika 50 /rezonans magnetyczny/, Skawińska 8 /medycyna wewnętrzna/ i Kopernika 21 /chirurgia/. W budynku przy ul. Kopernika 19 działał wprawdzie Oddział Radiologiczny, a od 1950 r. Katedra Radiologii, której poświęcono 21 stron tekstu. Prawie we wszystkich opisach poszczególnych placówek, szczególnie Katedry, są przedstawione budynki-siedziby, kierownicy i inni zasłużeni radiolodzy, losy i przemiany strukturalne /łączenie, rozłączenie, likwidacja/ placówek i ich osiągnięcia /nowe metody, dydaktyka i nauka/. Dalszy ciąg lektury dostarcza krótkich informacji o Ośrodku Neuroradiologii Małopolskiego Centrum Biotechnologii UJ i Centrum Badań Klinicznych Jagiellońskiego Centrum Innowacji. W książce wspomniano też o zakładach prowadzonych w mieście przez wybitnych radiologów. (Może można by wspomnieć więcej o radiologii w Instytucie Pediatrii, a napomknąć o placówkach radiologii działających w dużych szpitalach dla znajdujących się w nich klinik uniwersyteckich oraz dla akademickiej opieki zdrowotnej?) W ciekawej formie tabelarycznej autorzy przedstawiają odnośnie Katedry: ciekawe projekty i wdrożenia do praktyki klinicznej /34/, doktoraty /43/ i habilitacje /9/, nagrody naukowe i honorowe /42/ oraz imprezy naukowe i szkoleniowe /1949-2016/ i organizowane przez Katedrę wydarzenia sportowe – żagle i narty /2004-2016/.

Piękna jest szata edytorska. Kredowy papier, dobra reprodukcja ilustracji, jasny układ treści, czytelny druk ułatwiający lekturę. Barwa, estetyczna, lakierowana, twarzą okładka.

Książkę winni poznać obecni i przyszli radiolodzy oraz historycy medycyny, zwłaszcza radiologii oraz dziejów jagiellońskiej wszechnicy.

HENRYK GAERTNER